

924

ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ И
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА

СТ А Н О В И Щ Е

на Комисията по правни въпроси и
законодателство срещу корупцията

ОТНОСНО: Определението на Конституционния съд от 7.04.1998 г., с приложено искането на главния прокурор на Република България, с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. N 13/98 г., за установяване на противоконституционност на Закона за обявяване държавна собственост имотите на семействата на бившите царе Фердинанд и Борис и на техните наследници (обн., ДВ, бр. 305/31.12.1947 г.).

На заседание, проведено на 16.04.1998 г., Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията обсъди Определението на Конституционния съд от 7.04.1998 г., с приложено искането на главния прокурор на Република България, с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. N 13/98 г., за установяване на противоконституционност на Закона за обявяване държавна собственост имотите на семействата на бившите царе Фердинанд и Борис и на техните наследници (обн., ДВ, бр. 305/31.12.1947 г.).

Председателят на комисията - г-н Светослав Лучников постави въпроса като изясни - законът, чието обявяване за противоконституционен се иска, е обнародван в Държавен вестник, бр. 305 от 31.12.1947 г., т.е. след влизане в сила на Конституцията от 5.12.1947 г. на Народна република България. При това положение не може да се постави въпроса за неговото противоречие с отменената вече Търновска конституция. Следователно искането за обявяване на противоконституционността трябва да се разглежда само по отношение на действащата Конституция на Република България и да се прецени дали са основателни твърденията на главния прокурор за противорачие на закона с членове 4, ал. 1, 6, ал. 2, 11, ал. 1 и 17, ал.1, 3 и 5.

Господин Янаки Стоилов изрази становище, че искането на главния прокурор не може да се разглежда, тъй като то визира закон, който вече не е в сила. Господин Стоилов също така обърна внимание, че царските имоти са всъщност публична собственост на държавата или са придобити със средства на царете, получени от тях от държавния бюджет.

Председателят на комисията поясни, че с определението на Конституционния съд, с което е допуснато за разглеждане искането на главния прокурор въпросът за неговата допустимост е вече решен. В определението изрично се казва "Посоченият закон (ДВ, бр.305 от 31.12.1947 г.) е действащ. Той не е бил отменен преди Конституцията да влезе в сила. Така че спада към завареното от нея право по смисъла на § 3, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Конституцията. Контролът за конституционност върху завареното право според трайната практика на съда е в кръга на правомощията му (вж. определения от 11.01.1996 г. по к.д. N 31/1995 г. и от 23.01.1996 г. по к.д. N 2/1996 г.)".

При това положение единственият въпрос по който следва да се вземе становище е дали Законът за обявяване държавна собственост имотите на семействата на бившите царе Фердинанд и Борис и на техните наследници (обн., ДВ, бр. 305/31.12.1947 г.) противоречи на сега действащата Конституция.

Господин Александър Джеров аргументира обстойно защо законът противоречи на Конституцията, като се позова преди всичко на неприкосновеността на частната собственост и на конституционната забрана тя да бъде отчуждавана, освен за доказана държавна и общинска нужда, и то след предварително и равностойно обезщетяване.

Наведоха се също така съображения, че законът наистина нарушава равнопоставеността на гражданите.

Комисита прие, че трябва да се подкрепи искането на главния прокурор за установяване противоконституционността на Закона за обявяване държавна собственост имотите на семействата на бившите царе Фердинанд и Борис и на техните наследници (обн., ДВ, бр. 305/31.12.1947 г.). При това обаче трябва да се има предвид, че не може да се възстанови собствеността на тези имоти, които са представлявали публична държавна собственост и са били предоставени само за ползване на бившите царе Фердинанд и Борис. Впрочем самият закон обявявайки за държавна собственост тези имоти с това признава, че те са били собственост на царете.

Становището на комисията беше прието с 8 гласа "за" и 1 "против".

16.04.1998 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА:

/Светослав Лучников/